

Malmö stad

Datum

2024-10-29

Adress

Rönbladsgatan 1 B

Diarienummer

GRF-2024-21954

Yttrande**Till**

Stadskontoret

Synpunkter på remiss Staten och kommunsektorn - samverkan, självstyrelse, styrning

Sammanfattning

Stadskontoret har skickat en remiss från Finansdepartementet, Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning (SOU 2024:43) till grundskoleförvaltningen för synpunkter. Grundskoleförvaltningen har några synpunkter gällande de förslag som berör hälso- och sjukvårdslagen men har i övrigt inga kommentarer på förslagen i utredningen.

Yttrande

Stadskontoret har skickat en remiss från Finansdepartementet, Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning (SOU 2024:43) till grundskoleförvaltningen för synpunkter. Grundskoleförvaltningen har några synpunkter gällande de förslag som berör hälso- och sjukvårdslagen men har i övrigt inga kommentarer på förslagen i utredningen.

Utifrån vårdperspektivet innehåller remissen inga stora förändringar förutom på en strategisk nivå, se nedanstående citerade lagförslag.

”Utredningen bedömer att de nuvarande former för samverkan inom socialtjänsten, skolområdet och biblioteksområdet, som utredningen har kartlagt, i huvudsak är lämpliga och tillräckliga”

”Förslag till lag om ändring i hälso och sjukvårdslagen (2017:30) Härigenom föreskrivs att det i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska införas en ny paragraf, 7 kap. 8 a §, av följande lydelse. Föreslagen lydelse 7 kap. 8 a § De regioner som ingår i en samverkansregion ska samverka i en gemensam nämnd eller genom ett kommunalförbund. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026”

Enligt hälso- och sjukvårdslagen är vård på lika villkor för hela befolkningen i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet en målsättning med hälso-

och sjukvården. Samtidigt är huvudmannaskapet decentraliserat. Den breda floran av metoder för att åstadkomma samverkan som används inom sektorn vittnar om att staten identifierat ett betydande behov av samverkan med kommunsektorn utöver den formella styrningen.

Regeringen bör utveckla former för en mer direkt samverkan mellan staten och huvudmännen. Utredningen gör bedömningen att olika former av samverkan kan vara lämpliga för att lösa olika typer av problem. För att styra verksamheter av gemensamt nationellt intresse och verksamheter där likvärdigheten är av avgörande betydelse är samverkan inte en tillräcklig lösning. Detsamma gäller situationer där det finns behov av att någon har ett tydligt utpekat ansvar. I dessa fall bör utgångspunkten vara att staten använder lagreglering och bemyndiganden till regeringen och statliga förvaltningsmyndigheter att meddela föreskrifter

Utredarna har belyst och utrett SKR:s del i samverkan. SKR är inte ett offentligt organ eller en myndighet utan en medlems- och intresseorganisation. I juridisk mening en ideell förening.

Bland annat utifrån den omfattande ekonomiska tilldelningen av statliga medel till SKR, inom hälso- och sjukvårdsområdet, har det lett till en parallell myndighetsliknande struktur som gör rollfördelningen mellan SKR och statliga myndigheter oklar.

Utredarna lyfter fram vikten av att regeringen bör utveckla former för en mer direkt samverkan mellan staten och huvudmännen gällande hälso- och sjukvården.

Utredningen vill också ge Länsstyrelsen en mer framträdande roll. Vara länken mellan regeringen och kommunerna och regionen. Bland annat säkerställa bredden i den information som regeringen får om kommunsektorn för att kunna fatta välgrundade beslut.

Under pandemin med covid-19 visade det sig att nuvarande former för samverkan vid fredstida kriser i huvudsak var lämpliga. Utredarna betonar att utarbetade strukturer bör användas i största möjliga utsträckning och samverkansaktörerna bör träna på samverkan i normala tider. Det uppmärksammades att varken Socialstyrelsen eller Folkhälsomyndigheten hade sedan tidigare regelbundna kontakter med regionernas hälso- och sjukvårdsdirektörer eller regiondirektörer. Både regiondirektörer och hälso- och sjukvårdsdirektörer möts regelbundet genom SKR:s etablerade nätverk, där de båda myndigheterna normalt inte ingår. I samtal med regiondirektörer och hälso- och sjukvårdsdirektörer har framkommit att många upplevt att samordningen av pandemin därför pågått i flera parallella spår, vilket i vissa fall lett till bristande samstämmighet. Hälso- och sjukvårdsdirektörerna har exempelvis lyft att insynen i smittskyddsläkarens

dialoger med Folkhälsomyndigheten upplevts som begränsad, att chefläkarnätverket och hälso- och sjukvårdsdirektörer i sitt SKR-koordinerade nätverk emellanåt haft likartade diskussionspunkter, utan att ha koordinerat ståndpunkter internt, vilket har orsakat förvirring och frustration. Det har därför krävts en extra hantering för att säkra information från det ena forumet till det andra. På direktörsnivå menade flera att samordningen också borde ha organiserats direkt med dem. Båda myndigheterna etablerade sedermera regelbundna kontakter genom SKR:s nätverk, vilket regionerna bedömde varit funktionellt.

Utredningen föreslår att det i hälso- och sjukvårdslagen införs krav på att det i regioner som ingår i en samverkansregion ska samverka genom ett kommunalförbund eller i en gemensam nämnd – lagförslag. Ett krav på att samverkansregionerna ska ha ett tydligt beslutsmandat medför en inskränkning av den kommunala självstyrelsen men stödjer syftet med samverkansregionerna.

I övrigt har grundskoleförvaltningen inga synpunkter på förslagen i utredningen.

Förvaltningsdirektör

Peter Lindberg

